

трибуна

АРСЕНАЛ

Приемник на в. "Заводска трибуна"
Издание на "Арсенал" АД

на стр. **2**

Ветерани:
Кера Христова

30 април 2015 г. • година IV • брой 104

Акценти

„АРСЕНАЛ“ НАПРАВИ ДАРЕНИЕ НА ФАКУЛТЕТ

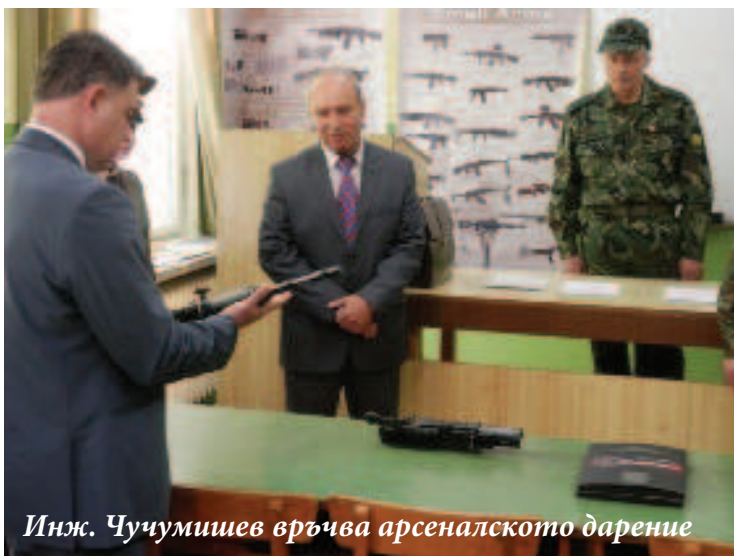
„Арсенал“ АД дари учебни модели на нов вид автомат „Арсенал“ 7,62x39 mm AR-M1F41 и 40x46 mm подцевен гранатомет „Арсенал“ UBGL-M6, както и обучителни нагледни материали, на Шуменския военен факултет.

Дарението бе връчено на висшето училище от инж. Владимир Чучумишев, ръководител отдел „Техническо развитие-Въоръжение“ във фирмата и член на групата Експерти за Казанлък.

Това стана по време на посещение на министъра на отбраната Николай Ненчев във факултет „Артилерия, ПВО и КИС“-Шумен, част от Националния военен университет „Васил Левски“. Военният министър и гостите се запознаха с учебно-материалната база и наблюдаваха демонстративните стрелби от курсантите на полигона в с.Марково.

Целта на дарението, направено от „Арсенал“, е курсантите да се запознаят с новите видове оръжия и боеприпаси, които да ги заинтригуват за въвеждане на въоръжение в българската армия, а евентуално и за бъдещо професионално развитие и място за реализация в „Арсенал“.

Впечатлен от жеста на дарителите и силно заинтригуван от авангардния модел автомат, министър Ненчев за секунди разгласи автомата, припомняйки си казармата. „Не съм докосвал оръжие от 1987 г., когато като младши сержант обучавах войници“, обясни той.

Инж. Чучумишев връчва арсеналското дарение

Продължава на стр. 3

Николай Ибушев:

Акценти

ДАЙТЕ ШАНС НА ГОЛЕМИТЕ!

Защо унищожавате големите фирми? С тази политика, която се води и с отношението към тях, те ще станат малки! Защо няма европейски програми за енергийна ефективност за големите фирми? Защо размерът на средствата, отпуснати за програми за условия на труд за големите фирми, е толкова малък? Защо има лимит на броя стажанти, които големите фирми могат да наемат?

Тези и други въпроси за бизнеса в България въпроси отправиха представителите на „Арсенал“ и групата Експерти за Казанлък начело с нейния председател Николай Ибушев към Ева Паунова - българският депутат от ЕНП в Европейския парламент, член на Комисията по вътрешен пазар и защита на потребителите и на Комисията по икономически и парични въпроси. Темата на срещата бе „Перспективи пред българския бизнес, европейски практики и програми“.

Николай Ибушев представя предложенията си пред евродепутата Ева Паунова

Въпросите, поставени от представителите на „Арсенал“, са въпроси, с които мениджърският екип се сблъсква ежедневно. Тяхното глобално решаване отстрана на ЕП ще даде много нови възможности за работа, модернизация и развитие на големите фирми, които са гръбнакът на българската икономика.

Продължава на стр. 3

В БРОЯ ЧЕТЕТЕ:

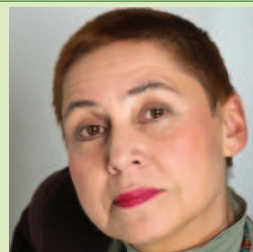
на стр. **5**

Арсеналска гордост:
Играещият треньор
Апостолов

на стр. **7**

Среци:
Майя - внучката на
ген. Цвятко Радойнов

Честит 1-ви май!

Скъпи арсеналци, уважаеми трудови хора, уважаеми съграждани!
От сърце ви поздравяваме с Международния ден на труда и работническата солидарност - 1-ви май!
Въпреки дълголетието си, празникът е съхранил своята работническа същност и продължава да е символ на справедливите трудови и социални искания на работещите хора.

Традиция, която и в днешно време е превъплътена в една силна и резултатна синдикална фирмена дейност с многобройни привърженици.

Традиция, намерила отражение в ползотворния и даващ резултати диалог между работодател и синдикални структури. Диалог, чиято съизмерима стойност е усещането за стабилност, ценност и развитие на работещите във фирмата.

По случай трудовия празник от сърце ви пожелаваме здраве, професионални и лични успехи, ползотворни усилия в отстояването на неотменните работнически права!

Нова вяра в по-доброто ни общо Утре!

С първомайски поздрав!
СК на КНСБ
КТ "Подкрепа"
Ръководството
на "Арсенал" АД

БАРОМЕТЪР

3-ти сме по безработни,
които не търсят работа

България е сред страните от ЕС с най-голям дял потенциална допълнителна работна сила, сочат последните данни на Евростат, цитирани от БТА.

В държавите от Евросъюза тази категория работна сила се състои предимно от хора, които могат да работят, но не търсят работа.

За 2014 г. показателят е най-висок в Италия - 13,6% от общата работната сила, Хърватия - 9,6%, България - 7,6% и Финландия - 7,4%.

Продължава на стр. 2

Издателски съвет: Николай Ибушев, Янко Запрянов, Цветан Шиков, Добрин Драгнев.

Редколегия: Деляна Бобева - гл. редактор, Диана Нейчева, Мария Рашкова, Първолета Петкова, Мария Пискова, Миран Маденджиян, Венко Юнаков. Със съдействието на КНСБ и КТ "Подкрепа" в "Арсенал" АД.

Инженер-химик Кера Христова:

27 ОТ 70 В УДОВОЛСТВИЕТО ДА ТВОРИШ

Интересът към химията при Кера идва по необичайни пътеки. Спортни. „Запалена“ баскетболистка още от училище, тя избира ВУЗ, където ще може да продължи да играе. Добрият отбор на Хранително-вкусовия в Пловдив, заедно с мамината препоръка, са причината да иде точно там. Връщането в родния Казанлък е с разпределението за работа в млекоцентрала. Но там нещата не й харесват. След второто майчинство, през 1973-та, младата химичка идва в „Арсенал“. Отличното посрещане от колегите след години Кера превръща в свой начин да приема новите момичета в отдела. Да,

дължителна. Руските химици нямат забележки към приложението на технологиите на галваничните покрития в арсеналското производство, отбелязва инж. Христова.

Но в практиката работата на отдела надхвърля ангажиментите по галваничните покрития. Химиците решават казуси по пречистването на отпадните води, корозията... Решават ги заедно. С работа в екип. „Помагахме си много. Имаше много добри взаимоотношения в колектива. Работата с ръководството на фирмата, с началниците на цехове, със самите работници

„Гордостта на мама“ – успешният бизнес на Мариана, чийто магазин наистина е нещо различно, и големите спорт-

години площадка до Розариума, където се събира цялата казанлъшка младеж на мачовете на момчета и момичета.

И на 70 има живот. Даже – хубав. Казва го Кера Христова. Още първия ден след пенсионирането си в „Арсенал“ инженерът от отдел „Химико-технологичен“ намира новото си поприще. И смисъл. Малкият бизнес на дъщерята я чака. За помощ. Та – бизнесът да върви, да расте. Да пораснат иде ред и на двамата внуци. Също – с нейна помощ. Животът в „Арсенал“ е загърбен. Но не – забравен. Защото: „Имахме възможност да творим, да мислим...“. А работа без мисъл и творчество какво е? – пита се реторично инженерът-химик. „В работата трябва да има творчество. Благодарна съм, че съм попаднала в колектив, където това беше възможно“, казва специалистът от арсеналското ОХТ след 27 години работа в отдела. Днес, 15 години по-късно. И само няколко дни преди юбилея на 70-те.

повечето там са жени. Удоволствието от работата минава през професионалните консултации, които отделът дава за целия завод. Възникне ли проблем, ние сме там, обяснява инж. Христова. Тя се шегува, че ОХТ-то било като Бърза помощ, а работещите там реагирали спешно като лекари. „Много съм доволна от работата, която съм имала – изключително разнообразна. Даваше ни възможност да творим, да мислим. Десетки параметри следят и напасват химиците от отдела – сверяват електролити, ток, прибори, подготвящата на детайла... – много са компонентите, от които зависи качеството на покритието. В началото, признава Кера, че у нея имало известен страх от непознаването на спецификата на работа: „Пак е химия, но съвсем друга специалност са галваничните покрития...“. Опитът на колегите и допълнителната квалификация, която й дава „Арсенал“, решават професионалния проблем. Инж. Христова завършва следдипломна специализация в ХТИ – София. Арсеналският отдел поддържа професионални контакти с университетските преподаватели, полезни са си взаимно: науката и практиката са в добра връзка. Работи се и с БАН. Арсеналските химици участват и в симпозиуми с международно участие. Унгария и предимно Русия са местата, докдето те пътуват за обмен на опит. Технологиите в „Арсенал“ са преобладаващо руски и размяната на посещения между специалистите е за-

беше удоволствие...“, спомня си ветеранът от ОХТ. „Заедно сме работили и заедно сме празнували...“, като почти всички арсеналци, помни и инж. Христова. Изложбите – ръкоделия, кулинарии, ръчно приготвени питиета..., празнуваните заедно рождени дни, екскурзиите, съчетани с размяната на професионален опит с колеги от цялата страна... – все неща, които не просто не се забравят, а които и днес продължават да са именно – общ спомен за бившите вече колеги. Те продължават да се търсят. Често в спретнатия магазин за детски дрехи на щерката Мариана идват стари приятели. Идват да се видят. Идвали са и колеги от „Арсенал“ – да питат, да се консултират. Когато напуска, инженер Христова оставя папките с целия си опит на колегите, не крие и никога не е крила тайните на занаята.

Предава това, което знае и на внуците. Двете момчета от двете дъщери са връстници. Сега са вече в 11-ти клас. „Заедно учихме седем години“, признава щастливата баба. Възпитанието, семейството е много важно, казва тя. „Гордостта на баба“ – Христо Янев, волейболист в ЦСКА, и Павел Павлов, който вече носи награди с увлечението си по езиките и компютрите, иска да учи в чужбина.

Кера Христова със семейството си

ни успехи на Христина, състезателка на баскетболните отбори на „Марица“ – Пловдив, „Берое“ и „Дунав“ – Русе, където я канят да остане в треньорския щаб, са другата радост на Кера Христова. Сега дъщерите са в Казанлък, внуците вече си гонят собствените мечти. Виждам цялото семейство в магазина до Гимназията, където Кера прекарва почти целия си днешен ден заедно със съпруга Христо. За хората от поколението им – Ицо Минков, баскетболистът от прословутата през 60-те

Същата площадка, която събира Кера и Христо в общ дом. Усещането за дом те са пренесли и в детското царство от весели дрешки и обувки. Като в семеен дом там продължават да идват майки и малчугани от 3 до 13 години. „Растат пред очите ни“, усмихва се Кера Христова... Усмихва се, защото нищо не й липсва. Е, само едно: „Удоволствието да твориш и да работиш с ум“ – онова, с което инженерът-химик от ОХТ помни своите 27 години в „Арсенал“.

Диана Рамналиева

БАРОМЕТЪР

3-ти сме по безработни, които не търсят работа

За целия ЕС потенциалната допълнителна работна сила спрямо общата работна сила, обхваща хората на възраст 15 -74 години, е 4,8 процента за 2014 г. или 11,6 млн. души.

В категорията влизат 9,5 милиона души, които са на разположение да работят, но не търсят работа, като например обезкуражените безработни.

Обхванати са и 2,2 милиона души, които търсят работа, но не могат веднага да започнат, като например студенти, желаещи да започнат работа след дипломирането си.

Жените представляват по-го-

лямата част от потенциалната допълнителна работна сила почти във всички страни от ЕС с изключение на Ирландия и Финландия.

Според данните на Евростат от 44,1 милиона души в ЕС, които са били наети на непълно работно време, 9,8 милиона са искали да работят повече и са били на разположение. Това е равносилно на 22,2% от всички работещи на непълно работен ден и на 4,5 процента от общата заетост в ЕС през 2014 година, посочва Евростат.

Най-голям дял от наетите на непълно работно време,

които са искали да работят допълнителни часове и са били на разположение, е имало в Гърция (72,1%), Кипър (65,9%) и Испания (57,3%), а най-малък – в Холандия (4%), Люксембург (10,5%), Дания (10,7%), Естония (11,2%) и Чехия (11,4%).

За България показателят е 43,5%. Той обаче не отчита профила на хората, /социално положение, етнически произход и др./, които са безработни, но и не търсят работа.

„Трибуна Арсенал“

Продължение от стр. 1

Продължение от стр. 1

„АРСЕНАЛ“ НАПРАВИ ДАРЕНИЕ...

Военният министър съобщи, че е разпоредил организирането на семинари след последните инциденти в Иганово. „Ще направя още една стъпка, като предложа и промени в Закона за съхраняването на боеприпасите. Идеята ми е всички, които се занимават с това, извън армията - служители на частни фирми и държавни дружества, също да преминат такива обучения срещу заплащане, каза министър Ненчев.

Военните специалисти ще могат да ги обучат във военните факултети, или пък мобилни групи с инструктори ще посетят складовете и частни фирми. Семинарите ще са 30-40 - дневни и всеки, който ги завърши, ще получава специален сертификат. „Не можем да правим повече компромиси със сигурността на хората“, допълни министърът на отбраната.

„Трибуна Арсенал“

Юбилей

Споредица от прояви, в продължение на няколко седмици, ПГ „Иван Хаджиенов“, известна още като Механото, отбелязва своя

90-годишен юбилей. Честването уважиха кметът на Казанлък Галина Стоянова, бивши възпитаници на училището, сега видни индустриални кадри и мениджъри в региона, бизнесмени, бивши ученици, преподаватели, начело с най-дългогодишния директор на бившия Механотехникум „Цвятко Радойнов“ инж. Христо Гъдев. Сред официалните гости бе и инж. Янко Запрянов, общински съветник от групата Експерти за Казанлък, директор „Технологично и иновационно оборудване“ в „Арсенал“, както и бившият директор на фирмата инж. Иван Иванов, възпитаник на казанлъшкия Механотехникум.

В рамките на юбилейното честване се проведе и състезание - предизвикателство към бъдещите техници. Те трябваше да се запознаят с устройството на автомат производство на „Арсенал“ и да се състезават за време за неговото разглобяване и сглобяване.

Най-добрите получиха награди, осигурени от „Арсенал“. 90-тата си годишнина ПГ „Иван Хаджиенов“ посреща с изцяло обновени сгради, нови кабинети, нови специалности и нови цели.

„Трибуна Арсенал“

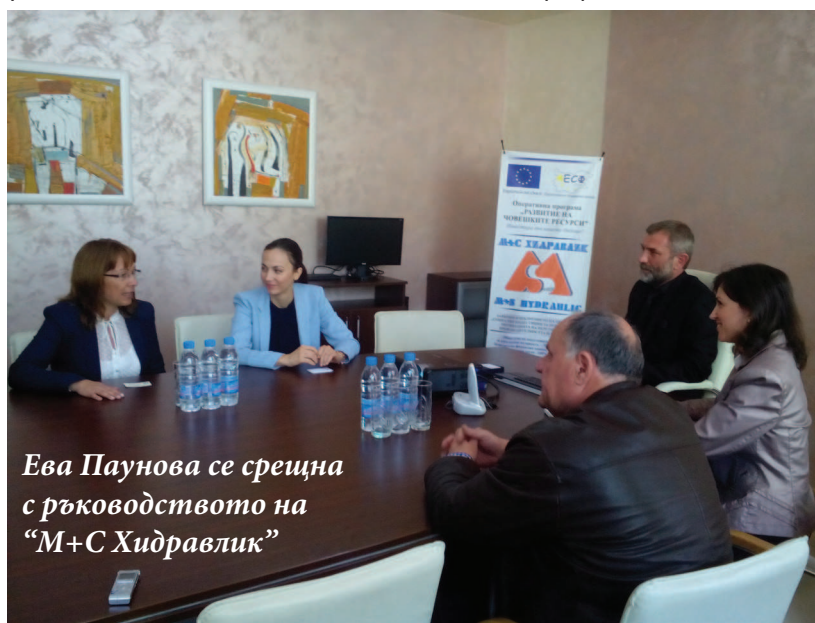
Николай Ибушев:

Продължение от стр. 1

ДАЙТЕ ШАНС НА ГОЛЕМИТЕ!

Има програми, но средствата по тях не се усвояват, заяви на свой ред евродепутатката Ева Паунова. Причините за това са много, като една част от тях се дължи на факта, че страната ни не е член на еврозоната и лихвите по кредитите за бизнеса у нас са в пъти по-големи от тези в

Българският представител в ЕП от групата на ЕНП Ева Паунова представи финансирането с европейски средства и новите възможности, които ще предложи планът за инвестиции „Юнкер“. Сред обсъдените теми бе важността на дуалното обучение и професионалните стажове, с оглед

Ева Паунова се среща с ръководството на „М+С Хидравлик“

изграждането на устойчиви връзки между образованието, науката и бизнеса.

Представителите на бизнеса споделиха, че липсата на квалифицирани кадри създава пречки за развитието на икономиката. Сред це-

страните от ЕС, членове на Еврозоната, и на практика няма нормално кредитиране. Това допълнително затруднява бизнеса. Получава се оматросан кръг, в който от една страна има пари, които не се усвояват, а от друга - има фирми с възможности, които биха усвоявали много повече, но заради общия нисък процент не могат да се възползват, заяви евродепутатката. По 100 хиляди лева за месец, месец и половина, се влагат в „Арсенал“ за подобряване условията на труд, а европейските програми финансират и отпускат до 30% от нужните суми, което е изключително малко, заяви по време на срещата Янко Костадинов - директор по икономическите въпроси на „Арсенал“.

Има разработени стажантски програми, но интересът на младите хора към тях е малък, заяви Паунова пред повече от 60 представители на бизнеса в Казанлък. С цел да се повиши и нивото на компетентност по отношение на професионалните умения на българските младежи, нужни за българската икономика, евродепутатката представи стартиралата на 16-ти април тази година инициатива „Образование България 2030“. В нея, освен самата Ева Паунова, са включени заместник-председателят на Европейската комисия Юрки Кайтайнен, вицепремиерите на България Томислав Дончев и Ивайло Калфин и представители на над 40 организации. Основните аспекти в дейността на тази инициатива са качествено образование, качествени преподаватели и повече предприемачески дух.

лите в дейността на евродепутата е стажовете да станат задължителна част от образованието на европейско ниво. Тя акцентира върху връзката образование-бизнес, която създава квалифицирани млади специалисти, които да отговарят на нуждите на бизнеса от точно такива кадри.

В рамките на своята визита в Казанлък евродепутатът Ева Паунова се среща и с ръководството на „М+С Хидравлик“ АД. Фирмата е отличена за „Работодател на 2014 година“ от Агенцията по заетостта към Министерството на труда и социалната политика.

По време на срещата с представители на бизнеса в Казанлък изпълнителният директор на „Арсенал“ Николай Ибушев предложи българският представител в ЕП да инициира законодателна промяна, която да направи ясно отличаеми номерата на автомобилите за инвалиди - цветово, и по този начин директно да се идентифицират нарушителите на правилата за паркиране. „Започнете от България, внесете предложението, лесният начин за контрол е със закон, трудният е да си променим менталитета“, каза на евродепутатката Ева Паунова Николай Ибушев. Като „интересна идея“ определи това предложение представителката ни в ЕП и изрази тезата, че може би цветното идентифициране на номерата на автомобилите за инвалиди ще е по-лесно да се случи на национално ниво.

„Трибуна Арсенал“

ДВЕ КАЗАНЛЪШКИ АБИТУРИЕНТКИ СПЕЧЕЛИХА В КОНКУРСА НА ОМБУДСМАНА

Две абитуриентки от Казанлък спечелиха ваучери за безплатни шофьорски курсове, категория В, в обявената от обществения посредник на община Казанлък Гинка Щерева инициатива. Това са Мелиса Ахмед Беяр, отличничка с успех 5,90 от ПМГ „Никола Обрешков“ в Казанлък и Мария Колева Гюбсалиева от ПГЛПТ в града.

Първоначално идеята на Щерева, любезно подкрепена от Учебен транспортен център „Интертурс“, бе един абитуриент, при определени критерии, да спечели възможност безплатно да получи шофьорска любителска книжка.

С цел по-широко популяризиране и максимална обективност, общественият посредник потърси помощта на гражданите. Именно от тях трябваше да бъдат направени предложенията за абитуриент, който да получи този шанс. Предложенията трябваше да са за абитуриенти с отличен успех, навършили 18 години, от

семеяства с нисък социален статус или сираци, адресно регистрирани в общината. Общо 6 предложения са направени до обществения посредник. Всичките са били за младежи, отговарящи на условията. Тъй като Мелиса и Мария са били с най-висок и сравнително идентичен успех в училище, фирмата-дарител и общественият посредник са взели справедливото решение: вместо един, два да са ваучерите за безплатния шофьорски курс.

Ваучерите на двете абитуриентки бяха връчени на кратка церемония. Двете момичета започват обучението си през юли.

Деляна Бобева

ПРЕИЗБРАХА ЛАЛЕВ, ПИСКОВА СЪЩО

Лидерът на синдикалната структура на КТ „Подкрепа“ в „Арсенал“ Любомир Лалев бе преизбран за нов 4-годишен мандат като заместник-председател на СРС на КТ „Подкрепа“ в Казанлък. Това стана на проведената 10-та редовна регионална отчетно-изборна конференция. За 6-ти 4-годишен мандат за председател на СРС на КТ „Подкрепа“ в Казанлък бе преизбрана Цветанка Пискова.

В регионалното ръководство на синдиката влизат още: регионалните секретари Величка Иванова от завод 3 на „Арсенал“ АД, Василка Панайотова – преподавател, Даниела Апостолова от „М+С Хидравлик“ АД и Иван Пърлев от „Капрони“ АД.

Форумът бе уважен от конфедеративния секретар Александър Загаров, Иван Ленков от БСК, представители на БТПП, на КНСБ и други организации. Кметът на община Казанлък Галина Стоянова също уважи конференцията на КТ „Подкрепа“. В приветствието си тя увери синдикалните активисти и членове, че могат да разчитат на партньорство и съдействие при решаване на синдикални проблеми, по прилагането на КТД и решаване проблемите на хората.

„Трибуна Арсенал“

ДО 2 МАЙ ЩЕ РАБОТИМ ЗА ДЪРЖАВАТА

По-богатите ще работят за нея до средата на лятото, а тези „на сиво“ - много преди 2-ри май

2-ри май е сакралната дата, в която тази година ще спрем да работим за държавата и ще започнем да работим за себе си и семействата си. Иначе казано: до тази дата всички наши доходи, които придобием от трудови правоотношения, ще са всъщност годишният размер, който ще платим за данъци на държавата. Този ден икономистите по света наричат „свободен от държава ден“ - Tax Freedom Day, както е известен по света. Той е различен за различните държави, в зависимост от данъчната тежест и доходите, които се получават от гражданите.

Датата също е фигуративна, като показва кога държавната хазна ще се попълни, ако всичко изработено бъде моментално изземвано.

Ако продължим със символичната сметка, то от 2 до 13 май данъкоплатците ще бъдат наглед „освободени“ от работа за държавата, но практически това ще бъдат дни, които рано или късно ще трябва да бъдат отработени в полза на бюджета.

Тези 11 дни на своеобразна почивка характеризират бюджетния дефицит за 2015 г., се казва в изследването на Института за пазарна икономика /ИПИ/.

Свободният от държава ден се изчислява по сравнително проста методология:

съпоставят се приходите в консолидирания бюджет на държавата, /без помощите/ спрямо БВП на страната. За целта се използват само официални данни или прог-

нози на правителството. Вземат се приходите, а не разходите, тъй като именно те показват какво се изземва от гражданите и бизнеса през текущата годината. Помощите не се включват, тъй като те не идват директно от джобовете на българските данъкоплатци - основно това са европейски средства.

През 2015 г. българите ще изработят средно по 226 млн. лв. за един календарен ден, измерено чрез очаквания БВП – Брутен вътрешен продукт, заложен в Бюджет 2015. Следователно през тази година са необходими 121 дни, за да се изработят предвидените над 27 млрд. лв. национални приходи в бюджета. Дните за отработване се появяват заради заложения де-

фицит от близо 2,5 млрд. лв.

Какво означава това за българина?

ЗА БОЛКАТА В ЗЪБОЛЕЧЕНИЕТО

Болката е реакция на организма, която в повечето случаи сигнализира за настъпили промени в него, които нарушават нормалните му функции. Звучи парадоксално, но животът без болка би бил

заболявания. Според доклад на експертна комисия към Български зъболекарски съюз, заболяемостта от кариес в България във възрастта до 18 г. е 72%, а между 18 и 60 г. е 93%. Оставен без лечение, кари-

немислим. Изпитването на болка цели отхвърляне на всичко, което застрашава жизнения процес и би нарушило равновесието в организма.

Особено изострена е чувствителността ни на болка при проблеми със зъбите. В същото време криворазбратият страх от посещение при стоматолог ни кара да издържаме на високи нива на този дискомфорт, който, освен физически, в един момент става и психически.

Физическа болка

В лицево-челюстната област болката най-често възниква при заболяване на твърдите зъбни тъкани и техните усложнения.

Зъбният кариес е едно от най-разпространените

есть води до пулпити и пародонтити и абсцеси, които са най-често срещаните причини за загуба на зъби. Подобни състояния се съпровождат със специфична физическа болка, която е показател за вида увреждане на зъба. Болка от студено, топло, сладко и кисело е показател за увреждане на твърдите зъбни тъкани. В случай, че не се вземат необходимите мерки, увреждането се задълбочава и се засяга нервът на зъба. Физически симптом за това е остра спонтанна болка, която в началото е краткотрайна, последвана от дълги ремисии. Оставена без лечение, преминава в остра дълготрайна болка /около 2 часа/, която пък е следвана от краткотрайни ремисии.

При такава болка, при положение, че не е възмож-

но веднага да се посети стоматолог, е добре да се приемат ненаркотични аналгетици като: Долорен - таблетки, Нурофен Фемина Форте, Нурофен Експрес Форте. При болка и наличие на температура: Аналгин - таблетки, ампули и капсули, Диалгин джуниор - прахчета за деца при болка, съпроводена с повишена температура, ФрешАлгин - филмирани таблетки, подходящи при болка, при неефикасност на другите средства. Може да се вземат също и Солпадеин - разтворими таблетки, Ангетоп - таблетки - при болка и температура, Ибупрофен полфа, Парацетамол, Алгозон и други.

Основната причина за липса на посещение в зъболекарския кабинет е психическа болка, съпровождана почти винаги физическата, и наличие на емоционален фактор - страхът от болка.

Съвременната дентална медицина предлага редица възможности за повлияване на психическата болка и страха. Те обаче са в компетенцията на лекаря по дентална медицина и не бива да се прилагат от пациента като самолечение. Първото посещение в зъболекарския кабинет, по преценка на лекаря по дентална медицина, може да бъде информативно и да доведе до изписване на средства за повлияване на страха, а самото лечение, провеждано с местна упойка, е гаранция за липса на болка по време на лечение.

Д-р Ивон Бъчварова - стоматолог в Медицински център „Арсенал“

За здравето ви!

arsenal

Работно време на зъболекарския кабинет в „Арсенал“ АД

Вторник и четвъртък: 09.30 - 12.30 ч.

Сряда и петък: 08.30 - 11.30 ч.

Кабинетът работи със Здравната каса .

Всички здравно осигурени лица имат право на преглед и на две безплатни манипулации. За проведеното лечение се издава и гаранционна карта.

Данъчната тежест в България е различна за отделните хора, като голямата

повече, тоест, пълният хазната с ДДС и акцизи. За тези българи, които могат да бъдат определени като „средна класа“, денят на „свобода от държавата“ може да дойде дори през лятото. От друга страна, за българите, които не работят или просто работят „на сиво“, денят на „свобода от държавата“ или правителството, както се приема в някои среди, идва много по-рано.

За кое колко ще работим?

Всеки български гражданин пълни хазната по един или друг начин. Най-много дни през 2015 г. ще отделим, за да попълним приходите от ДДС - 35 дни. За приходите от акцизи ще са ни нужни 19 дни. За осигуровките ще ни трябват 30 дни - 21 дни за социално осигуряване и 9 дни за здравно. Тук не се включва евентуалното, макар и ми-

нимално, увеличение на вноската за пенсия с 0,5%. Приходите от подоходните данъци ще попълним за 12 дни, а тези от корпоративни данъци - за 7 дни. Други 8 дни ще работим, само за да си платим държавните и общински такси. Само за тази и предходната година /2014 и 2015 г./ държавата ще натрупа дефицит за близо 5,5 млрд. лв., което означава 25 дни за отработване.

Казано иначе: една година, в която всеки ден отпускат на гражданите /тъй като средно толкова на практика са дните, в които сме в полагаем отпуск/, не е почивка, а работа в полза на държавата. Това е измерението на дефицита от тази и предходната година. Тоест, повод за празник няма.

**„Трибуна Арсенал“
По данни на Института за пазарна икономика /ИПИ/**

Треньорът
Апостолов:

В „АРСЕНАЛ“ ИМАМЕ ВСИЧКО

„Спортът изгражда характера, учи децата на дисциплина и им дава ценни качества – устойчивост при решаването на проблемите, сила на духа“, категоричен е Апостолов. Той призна-

ти двучасовите тренировки на арсеналския стадион няма как да пречат на децата да се готвят за училище, казва Атанас, чието време е отлично подредено в ангажиментите: „Рози-

и отношението към тренировките“. Във футболната школа малките се учат не само на професионална техника. Разпределението по дежурства за почистване на съbleкалните за изграж-

предъка е пълното оборудване със спортни пособия. Не може деца да тренират без достатъчно топки, на пример... Това се случва някъде, но не и при нас“, споделя Апостолов, който не скрива, че зад успехите на малките в първенствата, където те вече атакуват първите места в групите си, стои не само тяхната амбиция, труд и треньорска работа, но и обезпечаването на условията за подготовка, което е дело на фирменото ръководство на казанлъшката оръжейница: „Имаме подкрепата на г-н Николай

Идват деца от всички училища, дори от съседните села. Ако двете школи се обединят, бихме били още по-конкурентни в първенствата, но ще пострада масовият спорт, разсъждава младият треньор, който не спира и да играе на професионалния терен. Колкото до играта си в „Розите“, Атанас коментира, че тази година отборът има шансове да премине в „Б“ РФГ.

Футболната публика на Казанлък е вярна. Стадион „Севтополис“ събира феновете на градския клуб, който се издържа със спон-

ва: „Спортът ме е изградил като човек“. В своите едва 25 години младият треньор вече е опитал от спортната слава на професионалния футбол – той е част от състава на „Берое“, спечелил Купата на България през 2010-та, играл е в Младежкия и Юношеския национален отбор, има 50 мача в „А“ РФГ и 40 в „Б“- групата. Четири и половина години е в мъжкия отбор на „Берое“. Атанас е играл в „Арсенал“, сега от две години е в състава на „Розова долина“. От малък рита по стадионите – началото е в тогавашната „Шипка“, основана от Мариан Недков. Там тренира под ръководството на Тенчо Киряков. После – в „Розите“, при Камен Петков. „Странно е, че някогашният ми треньор Пехливанов сега ми е колега. Но е удоволствие да работим заедно“, казва Апостолов. Освен че играе и работи като треньор, той продължава да учи. След бакалавърската степен по стопанско управление от Великотърновския университет Атанас допълва образованието си в Националната треньорска школа. Това, което е изградил спортът, се допълва от икономическите знания, които младият футболист започва да трупа още в Търговската гимназия в Стара Загора. „Съветваме децата от школата да се развиват в спорта, но да допълват възможностите си и със знания в други области, за да имат повече шансове в живота“, казва Апостолов. Добрата лична формула за него е: Добро училище и спорт в свободното време. Поч-

те“ – „Арсенал“ – Школата в София. Някои от децата имат и други занимания за свободното време – ходят на танци, английски... „Ние сме най-ощетените, защото момчетата обичат да идват на стадиона и когато решат да ги наказват, родителите ги лишават от най-любимото – футбола“, споделя младият наставник. „По-амбицираните и нахъсаните успяват, по-лабилните психически се отказват“, е неговото впечатление от спорта. Във футбола винаги има моменти на възход и спад, това изгражда характера на децата, казва треньорът, който работи с близо 80 момчета. За годината, откакто работи с тях, вече е разбрал, че не децата, а родителите създават големите проблеми в тренировъчния процес: „Опитваме се с колегите да изградим у малките съзнанието, че най-важно е да се научат да играят правилен футбол и да изпитват удоволствие от играта. Не е нормално всеки родител да е треньор на детето си. Правилното е да става това, което ние като ръководители искаме да се случва“. Апостолов вече се е сблъскал с някои преголеми родителски амбиции, знае вредата от тях: „Слава Богу, че такива родители не са много!“ Познал е и вредата от лошата и агресивна атмосфера в училищата, откъдето идват малките футболисти: „Лятото са по-концентрирани. Когато са откъснати от училище, през ваканциите, работят по-добре. Влиянието на недобрата училищна среда веднага проличава в дисциплината

дането на навици за хигиена и отношение към себе си и средата наоколо са също треньорска задача. Наставниците се радват, че децата от „Арсенал“ си създават свое общество, че са приятели извън стадиона, че искат да са постоянно заедно, че носят спортните си екипи из града с гордост, че привличат още и още свои

Ибушев, на икономическия директор Янко Костадинов, на целия мениджърски екип“.

Като талант, открит и изграден в школите на Казанлък, Атанас Апостолов се радва, че тук има много като него. Децата имат възможност за избор – освен арсеналската, функционира и школата на градския отбор „Розова долина“. Тя има и формация за младежи – старша възраст. Двете школи се конкурират в добрия смисъл на думата,

сорства и с подкрепата на Общината. Но не по-малко публика идва всяка събота и неделя сутрин и на стадиона на „Арсенал“. Често там дори е по-интересно – това знае всеки, който е отишъл да види мачовете на децата и подготвителната група от 10.30 часа и вторият – от 12 на обяд. Спортни страсти, майсторство, голове, овации, разочарования – всичко си има футболната надпревара при малките. Има и успехи. Радост.

„Много е добре в родния

Треньорът Апостолов с младите надежди на „Арсенал“

познати връстници в клуба. Тренировките за арсеналските футболисти не спират и през зимата, теренът се поддържа в отлично състояние, което е от изключителна важност. „Децата от нашата футболната школа имат всичко необходимо. Летни, зимни екипи, шапки с козирка, зимни шапки, анцузи за официални случаи, екипи за тренировки... Изключително важно за на-

но най-доброто е, че там се занимават момчета, които дават добра основа на местния футбол. На практика сегашната мъжка гарнитура на „Розите“ е предимно от казанлъчани. „Казанлък е малък град, а доста деца се занимават с футбол, тук тренират повече деца, отколкото в Сливен, например“, обяснява Апостолов. Имаме голяма масовост, което е много добре.

си град да можеш да прaviш онова, което обичаш“, обобщава след първата си треньорска година във фирмения клуб 25-годишният Атанас Апостолов. Който вярва, че сега е само началото на нещо още по-добро. Във ФК „Арсенал“ това е напълно вероятно да се случи. Дори – още след месец.

Диана Рамналиева

30 ГОДИНИ ВГТП „ЕХО” НА МНОГАЯ ЛЕТА

Тридесет години от своето създаване отбеляза Вокална група за туристически песни „Ехо”. Юбилеят бе отпразнуван на 28 март във Военния клуб с богат песенен концерт с участието на Дамски туристически хор „Божур” от гр. Г. Оряховица, Вокална група „Севтополис” при читалище „Искра – 1860”, СХ „Средногорски звуци” – Ст. Загора, Фолклорно трио „Калина” и Вокална група „Акустика” – София. Годишнината от създаването на вокалната група бе уважена от кмета на общината Галина Стоянова, Нено Влайков – депутат, маестро Борис Стрински – зам. председател на Сдружението на туристическите хорове към БТС, Жельо Желев – председател и Кръстьо Петков – секретар на Туристическо дружество „Орлово гнездо”, диригенти и художествени ръководители на други хорови състави.

Вокалната група се сформира още през 1985 г. по идея на Кръстьо Петков – тогава секретар на Туристическо дружество „Бузлуджа” към „Арсенал”. Възникнала като заводски самодеен колектив, групата бързо се разраства и утвърждава като една от най-популярните, изграждайки своя собствена музикална визия. Изключителна заслуга за това има нейният пръв художествен ръководител Дечко Бакоев. В първите години хорът е познат като „Работническо ехо”. През 1993 г. съставът преминава към Туристическо дружество „Орлово гнездо” и приема ново име – Група за туристически песни „Ехо”. От 1997 г. хористите са вече част и от самодейните колективи на Военния клуб в Казанлък, като използват неговата база за репетиции и изяви.

Още от първите години на своето създаване вокалната група си създава авторитет сред сродните групи като член на Сдружението на туристическите хорове в България. Традиционни са участията им във всички национални песенни празници – „Песните на България”, фестивали на туристическата песен в Ст. Загора, Самоков, Пловдив, Г. Оряховица, в престижния Старопланински събор „Балкан фолк” във В. Търново, в Международния фестивал на туристическата песен „С песен, приятели”. Традиционни са участията и в общинските културни изяви, годишнини, национални и туристически песенни празници, празници на Българската армия, прегледи на художествената самодейност и т.н.

Най-съществена е изявата на вокалната група в песенния празник „Прекрасна си, мила Родино”, който тази година събира за 17-ти път на 25 април в читалище „Искра -1860” хорови колективи от цялата страна.

За своите 30 години ВГТП „Ехо” е завоювала много и престижни награди. Най-ценени от тях са медал „Алеко” на БТС, награда на Сдружението на туристическите хорове в България – „Филип Аврамов” през 2006 г., двете специални награди – на Министерството на околната среда и водите от 2002 г. и на Министерството на икономиката от 2004 г. Групата се гордее и с наградите от Международния фестивал „С песен, приятели” и на „Балкан фолк”. През 2002, 2003 и 2005 г. съставът завоюва втора и трета награда от участието в прегледите на любителското художествено творчество на военните клубове.

За музикалното и певческо израстване на групата заслуги има и настоящият музикален ръководител Валентин Узунов, чийто заразителен творчески заряд мотивира всички, като придава на всяко изпълнение атрактивност и неповторима емоция.

Днес репертоарът на хора възлиза на над 100 песни от различни жанрове. Вокалната група е съставена от настоящи и бивши арсеналци с различни професии, техни приятели и съмишленици, обединени от любовта към любителското песенно изкуство.

На всички членове на ВГТП „Ехо” – НА МНОГАЯ ЛЕТА и нови творчески завоевания!
Мариан Ненков

Красота Вталяване с лимон и магданоз

Необходим ви е сокът от два големи лимона и една средно голяма връзка магданоз, която пасирате. Получената смес от магданоза, заедно със сока от лимоните, прибавяте към половин литър вода. Разбърквате хубаво.

Важно е да знаете, че така полученият еликсир ви е достатъчен за два дни – по 250 грама на ден. Пиете го само веднъж през деня, но най-добре е да не го приемате вечер, а след закуската или обяда си.

Съхранението на домашния еликсир става в стъклен буркан в хладилника. Когато привършите дозата си, направете си я отново за два дни и така продължете да я пиете всеки ден. Уникалното при нея е, че колкото повече време я приемате, толкова по-добри резултати получавате.

Този еликсир отлично изчиства отоците и натрупаната излишна вода в организма и спомага за по-лесното разграждане на мазнините. Да не говорим за ползите му за цялостното ни здраве – съставките в него говорят сами по себе си.

Футболен лексикон

Близо 90 са вече младите футболни надежди в ДЮШФК „Арсенал 2000”. Много от тях са многообещаващи вече бъдещи футболни таланти и имена. Вече пореден брой ги представяме в специалната ни рубрика. С ясната надежда, че, ако сега са просто деца, които обичат футбола, един ден много от тях ще са голяма новина.

Трите имена:

**Християн
Янчев
Каратерзиев**

Години:

16

Училище:

ПГ по транспорт и транспортен мениджмънт

От колко време играеш в „Арсенал”?

От 2 години и 6 месеца

Като какъв?

Вратар

Любим играч,
любим отбор?

**Мануел Ноер,
Бауерн Мюнхен**

Какъв искаш да станеш?

Автомонтьор

На кого искаш да
приличаш?

**Искам да си остана
такъв, какъвто съм си.**

Празник на розата 2015

18 са претендентките за короната на Царица Роза 2015. Сред тях най-много – 5, са кандидатките от математическата гимназия в Казанлък.

Спектакълът за избора на тазгодишната царица е на 15-ти май от 19 часа в ДК „Арсенал”. Водещ на конкурса ще е актьорът Руслан Мъйнов.

От 4-ти май в Информационния център на ул. „Искра” 4 в Казанлък започва и продажбата на билетите за спектакъла. Цените са по 12 и 15 лева.

От 8-ми май на външната витрина на ул. „Искра” 4 ще бъде подредена и специалната фотосесия на тазгодишните претендентки за короната на Царица Роза.

МАЙЯ ОСТОИЧ - внучката на ген.-майор Цвятко Радойнов:

СТРАШНОТО Е, ЧЕ НЕ ЖИВЕЕМ В ТЕАТЪР

Госпожо Остоич, какви бяха първите емоции, след като посетихте дядовата си къща след толкова много години?

- Емоцията е голяма. Голяма, защото дядо не е забравен.

ните плочи на убитите и да се събираме хора на това стрелбище. За памет.

Кажете нещо повече за тази Ваша инициатива?

Искаме да възстановим лоб-

имената им, но не са успели. Сега пък е абсурд да се успее. Тогава са сложили и паметните плочи на Стрелбището, но сега и плочите ги няма.

Имахте срещи с млади хора с отношение към миналото. Вие самата сте и актриса, познавате правилата, законите на театъра. В този смисъл: в театър ли някакъв живеем или всичко пак е според Времето, хората и си е на мястото?

- Там е страшното, че не живеем в никакъв театър. Татко, преди да почине, а той много тежко изживяваше всички промени, един ден ми каза: „Вземи се в ръце и тръгвай да се бориш. Защото ще доживееш деня, аз няма да съм жив, когато ще се позвъни на вратата, ти ще отвориш и фашистите ще дойдат да те разстрелят“. Аз съм се смяла от дъното на душата си на тези негови предупреждения. Но сега, при тези гонения, които почват на хората, всички ми се оплакват от тези, които не са се пребо-

уникално е това нещо. Даже и дядо Цвятко в писмото до брат си, сестра си и до майка ми, пише: „Когато дойде свободата, радвайте се и си спомнете за мен“.

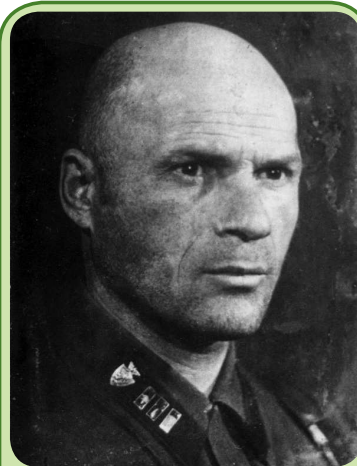
Има ли някой в рода ви, който прилича на генерал Радойнов визуално? Знам, че брат Ви, художникът Цвятко Остоич, носи неговото име?

- Да, но не прилича на него.

А кой прилича?

- Аз приличам в очите на дядо Цвятко, но не съвсем. Той има едни такива - напрегнати очи. Той е бил артистичен тип, а баба ми е била и певица. Въобще - театър са правили. Дядо Цвятко е владее и много езици, направо полиглот с неговите френски, немски, английски, руски и турски. Но в очите най-много приличаше на дядо ми Кольо Караколев. Той е внук на сестрата на дядо Цвятко, неговият племенник.

Само две писма ли имате

Ген.-майор Цвятко Колев Радойнов, роден в Крън през 1895 година. Политически и военен деец на БРЦ /к/. Полковник в Червената армия. Ръководител на комунистическото съпротивително движение по време на Втората световна война, ръководител на Централната военна комисия. Осъден на смърт и разстрелян на Гарнизонното стрелбище в София през юни 1942 година.

Вярвате ли, че ще дойде време, когато ще се наместят тези пластове?

- Много се надявам. Няма да е скоро, ако дойде.

И каква е цената, която да платим като народ, за да ги наместим тези пластове?

- Моята цена ще бъде много тежка, ако щете и на работно ми място. Но се надявам да го преглътна това. Но твърдо съм решила - колкото и да ми струва, ще работя за тази кауза. Вижте, плачът е пречиства-не. Не може да не минеш през това. Потисканият гняв, сдавената болка изведнъж избиват.

Няма у Вас желание, дори нотка някаква няма у Вас за реванш. Не се ли изкушавате да напишете книга за Вашия дядо, от Вашата памет, позиция? Дори от мерилото на времето, което е минало и е заличило всичко?

- Това, което в момента аз пиша като литература, има много общо с това. Не е необходимо, не е удобно аз, на базата на чужда информация да вадя такъв материал. Мисля, че това трябва да правят специалистите. Но първата ми книга - „Като светулка, лутаща се в мрака“, е от погледа на 10-годишно дете от 60-те години. В нея има много неща за това поколение. Всичко, минало през едно сърце. И не е дидактична тази книга. Втората се казва „Аз съм за погаване“. Тя е книга за 90-те години, която... кой ще издаде? Не ми е много ясно, но ми е интересно. Но човек трябва да пише за това, което познава. Това е моят принос.

„Кръст или цената на компромиса“ - заглавието на Ваш спектакъл, който играете. Ако в житейски план го обърнем, кой избор е Вашият?

- В крайна сметка смених изобщо заглавието и накрая спектакълът се казва „Въпрос на избор“. Така отговарям на всичките Ви въпроси.

Деляна Бобева

Майя Остоич в къщата на дядо си

От това, което видях и усетих, събрах надежда, че може и да започне да се възвръща паметта към тези хора. Видях, че паметникът на дядо в Крън стои. Той е правен от моя татко, подарък за града. И слава Богу, че го е направил толкова голям, че да не го срутят. Удоволствие бе за мен и много скъпо преживяване да се движа по булевард „Цвятко Радойнов“ и да видя, че не е сменено името му. Да видя читалището „Цвятко Радойнов“ - и то, слава Богу, да не е със сменено име. Благодарна съм на крънчани за тази съхранена памет. Навсякъде всичко е сменено, подмяната е в пълен размер, но това, което видях тук, в Крън, ми дава кураж, че не всичко е загубено. Иначе, родната къща е в ужасно състояние. Там не издържах и се разплаках, защото всичко сега е наблъскано. А беше подредено при последното ми идване. Беше си музей. Ние, семейството му, наследниците на генерал Цвятко Радойнов, нямаме и едно предметче от него. Едно. Всичко, което е имало, майка ми и баба ми Бонка, жената на дядо Цвятко, са дали. Аз исках поне едно нещичко от дядо ми да има въкщи, но те двете казваха: не, не, това е национален герой, всичко трябва да остане тук, народът трябва да има достъп до тези неща. А то сега - едно разграбено, друго захвърляно. Това беше чудовищно като изживяване, което видях. Не само че не съжалявам, че дойдох тук сега, но съжалявам, че не съм идвала толкова години. Но си мисля, че човек попада на точното място, при точните хора, когато трябва. И сигурно не е имало никаква възможност това да се случи, не заради мое нежелание. И с хората в Крън сега се уговорих, и с тези прекрасни момчета тук от клуба, и мисля, че имаме обща мисия и ще можем да работим в името на това и в бъдеще. В момента съм предприела - аз и наследници на други, застреляни на Гарнизонното стрелбище в София, където е убит и моят дядо, то да се възстанови. Там да се възстановят памет-

ното място на нашите деди. Сега там, на Стрелбището в София, няма нищо. Ама нищо.

На 2-ри май тя празнува рожден ден. Има интересна съдба. Родена е в Санкт Петербург, Русия. Актриса, възпитаничка на проф. Сашо Стоянов. От 1979 година е в трупата на Театър „София“. Изиграла е куп запомнящи се роли. Носител е на театрални награди. Владее руски, френски и английски език. Пеене, танци, акордеон, пиано. Автор е на две книги: „Като светулка, лутаща се в мрака“ и „Аз съм за погаване“. Има един син - Павел.

Един от малко известните факти за тази жена с невероятно излъчване е, че е внучка на разстреляния на 26 юни 1942 година на гарнизонното стрелбище в София ген.-майор Цвятко Радойнов. Майката на Майя Остоич е дъщерята на генерал Радойнов - Септемврина Остоич, известна като автор на учебници по руска граматика и дългогодишен преподавател по руски език в Софийския университет, а бащата на Майя е известният български скулптор Димитър Остоич, който прави паметника на своя тъст Цвятко Радойнов в Крън.

В новото време, освен в Крън, паметник на генерала са съхранили и в дървопреработващата фирма „Кастамону-България“ в Горно Сахране. След 30-годишно прекъсване Майя Остоич посети родното място на своя дядо, за да вземе участие в честването на 120-тата годишнина от неговото рождение. Организатор на проявите бяха БАС и Общинската организация на БСП в града.

Ние нямаме гроб. Нищо нямаме. Единствено - паметта.

Знаете ли какво се е случило с тялото на генерал Радойнов след смъртта му?

- Доколкото знаем, първите 18 души, които са били разстреляни, са били хвърлени в общ гроб някъде. Така че - на практика те нямат гроб. Сред тях е и моят дядо. Веднага след края на процеса, който започва в 18 часа и - веднага, извозени с камионетки, в 21 часа са разстреляни. По това време, по време на разстрела, нашите - баба, майка ми, са били в Москва. Те дори не са знаели, че Цвятко Радойнов е в България. Как да разберем какво, що. На другите, като Антон Иванов, Антон Попов, Никола Вапцаров, които също са разстреляни, жените и близките са чакали вън, пред стрелбището. Те са подкупили един гробар и веднага са ги изровили оттам, където са били погребани.

Когато нашите се прибират в България, майка ми е питала къде са заровени разстреляните от масовия гроб. Казаха са й, че „май са преместени под Братската могила“, но как да разберем къде. А и това никога не сме го вярвали. Бях заваряла едни пирамидки около Братската могила. Години наред имаше група хора, които бяха направили и Инициативен комитет, които се бореа да се напишат на Братската могила

дисали, че си патят.

Но Вие и преди, и сега, не сте били сред обичаните. Ви-наги сте живели с етикета: внучка на Цвятко Радойнов.

- Аз нямам заслуга, че съм се родила в този род. Имаме една книга, която препрочитам. Казва се „Предсмъртни завети“. Тя е с писмата на оцелелите, с последния вик на застреляния в престрелка, всичко е описано от 1923 година до 1944 година. Всички до един казват, че не съжаляват, че отиват на смърт, защото е за по-добрия живот на следващите. И на финала

„На Деляна - с доверие!“

Това ми написа в дарената книга Майя, една от многото наследници на едни български, които една друга част българци се опитват да игнорират, зачеркват, събаряйки, рушейки, забравяйки, че никой не е по-голям от Времето, нито по-мъдър от него. И по тази причина само То, Времето, има право да съди.

Беше ми интересно как се живее с болката и обидата едновременно в едно време, в което паметта и историята нямат толкова голямо значение за ценностите и стремежите на повечето хора от Днес, убедени, че те са и Началото, и Краят.

всички молят: „Когато дойде свободата, спомни си за мен“.

70 ГОДИНИ ОТ ДЕНЯ НА ПОБЕДАТА

ДМИТРИЙ ШОСТАКОВИЧ

Фамилна любов към музиката. Роден е през 1906 г. в Санкт-Петербург. Майка му била пианистка, а баща му – инженер-химик, пеел романси и народни песни. Домът им винаги бил изпълнен с музика. Митя бил „слабичко момче, с тънки и свити устни, с тесен и леко гърбав нос, с очила, абсолютно безсловесен и като че ли сърдит“. Но седнело ли зад огромния роял, крехкото момче се превръщало в дързък музикант. Дмитрий съчинявал музика от 9-годишен, на 11 учи в музикално училище, а от 1919 г. – в Петроградската консерватория. Удивителните му способности силно впечатлили директора Ал. Глазунов, който настоял талантливият младеж да се посвети на композирането – смятал, че това е призванието му.

Новият Моцарт. Така го наричал Глазунов. Бил поразен от необикновената музикалност, прекрасна памет, тънък слух и композиторски дар на Шостакович, който се развивал стремително и бурно. Яркият му и разностранен талант бил необясним, имал рядката способност веднага да запомня сложните оркестрови партитури. Скоро баща му починал и Дмитрий започнал работа в един кинотеатър – правел музикалния съпровод на живо за немите филми. Натоваарването се отразило на здравето му. През 1923 г. Шостакович завършва класа по пиано при

Л. Николаев, а две години по-късно – композиция при М. Щайнберг. Вече бил написал

написването ѝ е влюбването на 17-годишния Дмитрий в своята връстница Татяна Гли-

Дмитрий Шостакович е руски композитор, пианист, педагог и общественик. Един от знаменитите композитори на 20-ти век. Автор на 15 симфонии, на редица струнни квартети и вокално-симфонични поеми, кантати, опери и балети, на музика към спектакли и филми. Професор в Ленинградската и Московската консерватории, народен артист на СССР, Герой на социалистическия труд, носител на Ленинска награда, неколкратно удостоен с Държавна награда, носител на Международна награда за мир, на наградата «Сибелиус». Почетен член на много академии и доктор на университети в много страни по света. Неговият симфонизъм се окачествява като връх в музиката на века. През 2015 г. се навършват 40 г. от смъртта на композитора.

своята Първа симфония – дипломната му работа, която, независимо от възрастта му, го нарежда сред най-добрите руски композитори. Повод за

своята Първа симфония – дипломната му работа, която, независимо от възрастта му, го нарежда сред най-добрите руски композитори. Повод за

венко – неговата голяма несподелена любов. По-късно композиторът се жени за студентката Нина Варзар, с която живеят 20 г., имат дъщеря и

син. След смъртта ѝ за кратко живее с Маргарита Кайонова. До края на живота му негова жена е Ирина Супинска, която го обгражда с топлина и грижа.

През 1927 г. композиторът получава почетна диплома на Първия Международен конкурс за пианисти „Фредерик Шопен“ във Варшава, на който изпълнява собствено произведение.

Жанрово многообразие. Втората и Третата симфонии на Шостакович са едни от първите симфонични произведения в историята на руската музика. Към края на 20-те години той прави музикални оформления на драматични спектакли и кинофилми и пръв от съветските композитори въвежда в тях песента като лейтмотив. Някои от песните навлезли трайно в музикалния бит. Например, знаменитата „Утринна песен“ се превърнала в песен-знаме, песен-символ. Скоро тя звучи в цяла Европа: в Швейцария става сватбен химн, а през 1948 г., с променен текст, е обявена за Химн на ООН.

Първата си опера „Нос“ Шостакович написва през 1928 г. Втората му опера е „Лейди Макбет от Мценския уезд“ /„Катерина Измайлова“/. Двете опери и първият му балет „Златният век“ /1936/ били подложени на унищожителна критика – жесток удар за автора. Било му забранено да изпълнява ранните си произведения. Той отменил представянето на Четвъртата си симфония. Петата

му симфония прехвърля границите на Русия и многократно се изпълнява в различни държави. По същото време работи и над Шестата си симфония. През 1937 г. Шостакович води класа по композиция в Ленинградската консерватория. Става професор – на 33 години.

Композитор-симфонист. Колкото и разнообразно да е творчеството на Шостакович, той е преди всичко симфонист. На неговото перо принадлежат 15 симфонии. Всяка от тях е страница от историята на руския народ. Не случайно го наричат „музикален летописец на своята епоха“ и „класик на световната музикална култура на 20-ти век“. Като никой друг той се обръща и към проблемите на цялото човечество. В началото на войната Шостакович работи над Седмата си симфония. Завършва я в Куйбишев, дн. Самара. През 1943 г. се мести в Москва и преподава в консерваторията. При него се обучават Свиридов, Хачатурян, Чайковски... След войната произведенията му с огромен успех се изпълняват във всички континенти. Отношенията му със съветската власт са обтегнати. Въпреки това той става член на КПСС и получава много отличия. Симфония №15 е последната му творба. С нея завършва полувекът му творчески път. Дмитрий Шостакович умира на 9 август 1975 г., на 69 години.

Безсмъртната Седма симфония – Ленинградска

В блокада. Ленинград бил блокиран 18 месеца. Броят на жертвите от бомбардировките, глад, студа и болестите бил почти милион.

Изтърпявайки, като хиляди други хора, ужасни лишения, през лятото на 1941 г. с необикновено въодушевление Шостакович започнал работа над своята Седма симфония. У него зреел грандиозен замисъл: за такава творба, която да отрази чувствата на милиони съветски хора. Душата му кипяла от гняв. Емоциите му търсели изход, своето превъплъщение в звуци. „Музиката неудържимо изригваше от мен“, спомнял си той. Заедно със своите земляци копаел окопи, давал нощни дежурства при въздушните тревоги, но пишел. Първата част била завършена през лятото, а втората – през септември. За хода на своята работа композиторът информирал съгражданиите си по радиото. Живеел в консерваторията. Нееднократно подавал молби за армията, но вместо това получил заповед за евакуация.

Премиерата в Куйбишев. Болен и слаб, заедно с двете си малолетни деца, е преместен със самолет в Куйбишев. Там бил базиран Большой театър. На 27. 09. 1941 г. третата, последна част на симфонията е завършена. В нея са противопоставени два непримиримо враждебни образа: мирът за съветските хора и фашизмът. Властите настоявали за премиера. На тази симфония се разчитало като знак за победа. Премиерата се състояла в Куйбишев на 5-ти март 1942 г. под диригентството на С. Самосуд. А. Каплер си спомня: „Хората

плачеха, а на сцената отново и отново излизаше създателят на това прекрасно творение и никой не можеше да повярва, че именно това е той, че този слаб интелгентен 35-годишен човек с очила, изглеждащ съвсем като момче, можеше да предизвика такава буря от емоции“.

Премиерата в Москва. На следващия ден копия от партитурата със самолет били доставени в Москва. Първото изпълнение на Седмата симфония в столицата се състояло на 29 март. Хората на крака аплодирани Шостакович. О. Бергхолц пише: „Аз гледах този развълнуван и силно смутен млад човек и си мислех: този човек е по-силен от Хитлер, ние непременно ще победим немците!“ За това произведение композиторът получава Сталинска премия. Ленинградчани с нетърпение очаквали първата среща със „своята“ симфония...

Седма симфония – музиката. Първата част започва с широка епична мелодия, развиваща се с все по-голяма мощ. В главната партия са превъплътени величието и героизмът на руския народ. Страничната партия е спокойна, мелодията като че ли се разтваря в тишината, всичко дъша мирния спокоен живот... Но някъде отдалече се чува отливистото биене на барабани... Започва „епизодът на нашествието“. Темата се повтаря 11 пъти, мощните акорди непрекъснато се усилват... Но изведнъж – неочаквано се появява мотивът на съпротивлението, разиграва се грандиозна симфонична битка. Темата е изпълнена с велика сила. Особено изразително е страничното самотно соло на фагота. Но

отдалече се чуват барабани. Войната все още продължава... Следващите две части показват силата на човешката воля. Втората част – скерцо, е в меки тонове. Образът е светъл и привлекателен, като прозрачните бели ленинградски нощи. Третата част – величаво и проникновено адажио, е своеобразен реквием за загиналите. Финалът започва с едва

доловимо тремоло на тимпани – силите постепенно се увеличават до неукротима енергия. Това е образът на народния гняв, на борбата. За кратко той е сменен от епизод в ритма на сарабанда, отново – спомен за загиналите. А след това започва бавен възход към тържеството на симфоничния финал, в който тръбите и тромбоните звучат като символ на мира и бъдещата победа!

Симфонията-символ в Ленинград. Тук на 9 август 1942 г. се състояла най-вълнуващата премиера на Симфония №7. Защо точно на 9-ти август? Според фашисткото командване, тогава градът е трябвало да падне. Бил планиран голям па-

рад на немските войски, а Хитлер бил обещал тържествена вечеря в ресторант „Астория“... Организатор на премиерата бил К. Елиасберг – гл. диригент на оркестъра на Ленинградското радио. Нотите, 4 големи тетрадки, били доставени със специален самолет, пилотиран от 20-годишния лейт. Литвинов, който, обстрелян от всички страни, успял да премине през плътния обръч на блокадата. Летял, като че ли от този „товар“ зависел животът на хората...

Бил нужен огромен оркестър от 80 души. Но от 105 оркестранти към радиото били оцелели едва 15. Събирали музиканти отвсякъде, много от тях – смъртно изтощени. Преди денонощните репетиции се наложило да ги нахранят и лекуват.

Маршал Говоров издал заповед: „По време на изпълнението на Седмата симфония на Шостакович нито един снаряд не трябва да се взриви над Ленинград!“ Огнят на немците да бъде потиснат на всяка цена. Музиката да се чува от всички и навсякъ-

де! Всеки, който можел да ходи, искал да си купи билет от жената с премръзнали пръсти до афиша. По време на изпълнението, продължило 80 минути, вражеските оръжия мълчали. Препълнената зала била потресена. Симфонията „разказвала“ за преживяванията на целия град. Великата музика изразявала всичко: жертвоготовността, вярата в победата... Изпълнението било предавано по радиото и по високоговорителите на градската мрежа. Чували я не само жителите на Ленинград, чували я и немците, обсадили града... Слушайки тази музика, те просто обезумели. По-късно казвали: „Тогава, на 9 август 1942 г., ние разбрахме, че ще загубим войната...“ 9-ти август станал „Ден на Победата наред войната“, а Седмата симфония се превърнала в музикалния символ на тази победа.

Последвало победното шествие на Симфония №7 по света. Изпълнението ѝ на 19 юли 1942 г. в Ню Йорк под диригентството на А. Тосканини е предавано в САЩ, Канада и Латинска Америка и е слушано от над 20 милиона души. Само за няколко месеца Ленинградската симфония прозвучала на американския континент повече от 60 пъти. Един музикален критик възкликнал: „Кой дявол може да победи народ, способен да създаде музика като тази!“

Мария Рашкова

За връзка с редакторите на „Трибуна Арсенал“:
Деляна Бобева: 0882 98 70 13, e-mail: didab@abv.bg
Диана Рамналиева: 0882 98 70 14, e-mail: diana_ramnalieva@abv.bg
Мария Рашкова: 0882 98 70 12; Първолета Петкова: 5 74 55